

расследование, субъект уголовного производства.

Summary

Gablej N.G., Manzhay M.S. Institute investigating judge under the laws of the United States, Germany and France. – Article.

The role of the institute investigating judge multifaceted and is providing the legality in criminal proceedings, protection of constitutional rights and freedoms of man and citizen, expanding competition in pre-trial proceedings. This paper highlights the system features an investigating judge under the laws of the United States, Germany and France, as well as provide recommendations for improvement institute investigating judge in Ukraine.

Key words: investigating judge, criminal proceedings, pre-trial investigation, the subject of criminal proceedings.

УДК 343.98

Б.М. Дердюк

кандидат юридичних наук,
старший викладач
кафедри кримінального права,
процесу та криміналістики
Прикарпатського юридичного
інституту Національного
університету «Одеська юридична
академія»

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВАДЖЕННЯ ОКРЕМИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ РОЗСЛІДУВАННЯ ВБИВСТВ

Вчинення вбивств нерідко супроводжується ретельною підготовкою, на яку злочинці витрачають найбільшу кількість часу. Так, ретельна підготовка до вбивства з обміркуванням обставин, які ускладнюють розслідування, не тільки перешкоджає розкриттю цих злочинів, але й залишає їх нерозкритими. На етапі підготовки до вчинення вбивства з

боку злочинців можливе також скоєння низки інших злочинів, серед яких: викрадення автотранспорту та напади з метою заволодіння вогнепальною зброєю, вибуховими речовинами тощо.

Перш ніж проводити слідчі (розшукові) дії, потрібно визначити версії вчинення вбивства та визначити заходи їх відпрацювання. Коло версій зумовлюється місцем роботи, посадою або професійною діяльністю потерпілого (наприклад, потерпілий займав керівну посаду в органах влади або управління, був активним членом чи лідером організованого злочинного угруповання або іншою особою, яка мала значний вплив у злочинному середовищі, належав до категорії приватних підприємців, займався журналістською діяльністю тощо).

Вагомий внесок щодо визначення особливостей провадження окремих слідчих (розшукових) дій на початковому етапі розслідуванні вбивств зробили вчені: Аленин Ю.П., Біленчук П.Д., Тertiшник В.М., Рассейкин Д.П., Волобуєв А.Ф., та інші.

Завдання нашого дослідження полягає у проведенні комплексного аналізу особливостей провадження окремих слідчих (розшукових) дій на початковому етапі розслідуванні вбивств.

Метою дослідження є комплексне визначення теоретичних особливостей провадження окремих слідчих (розшукових) дій на початковому етапі розслідуванні вбивств і формулювання на їх основі науково-обґрунтованих рекомендацій, направлених на удосконалення розкриття та розслідування цього злочину.

Початковий етап розслідування вбивств починається з огляду місця події, який виступає найважливішою слідчою (розшуковою) дією в ході розслідування будь-яких злочинів, у тому числі й вбивств. Саме завдяки правильно організованому огляду місця злочину слідчий має можливість кваліфікувати злочин та організувати подальше розслідування. У ході огляду місця події виявляється найбільша кількість речей, які можуть стати доказами.

Під час огляду місця події, де було вчинено вбивство, встановлюються такі обставини: 1) що відбулося (вбивство, самогубство, нещасний випадок чи природна смерть); 2) особа вбитого; 3) місце вбивства; 4) спосіб, знаряддя та засоби вбивства; 5) час вбивства; 6)

положення потерпілого у момент його огляду; 7) інші злочини, які вчинив злочинець на місці події; 8) очевидці злочину; 9) кількість злочинців; 10) шляхи, якими злочинці проникли до місця злочину, а також втекли з нього; 11) ознаки, що вказують на можливість використання останніми засідки; 12) зміни, які злочинці внесли на місці події; 13) речі, які злочинці залишили на місці події та які забрали із собою; 14) сліди, які могли залишитися на тілі або одязі злочинця; 15) сліди, які злочинці залишили після себе як на місці вчинення злочину, так і на шляху втечі; 16) особливі прикмети злочинців; 17) можливість використання слідчими негативних обставин, наявних у зв'язку з діями злочинців [1, с.51-52].

Важливе значення для якісного проведення огляду місця події має вивчення його речової обстановки з метою визначення часу вчинення вбивства. Знання точного часу дозволяє більш цілеспрямовано вести пошукові роботи для виявлення та затримання злочинців, встановлення свідків, збирання іншої необхідної інформації. У слідчій практиці час вчинення злочину встановлюється на підставі висновку судово-медичного експерта про час смерті потерпілого, але судово-медичні методи дозволяють встановлювати відносну давність смерті у певному інтервалі. Точність визначення знижується зі збільшенням часу від моменту заподіяння смерті до моменту виявлення трупа. Крім того, висновок судово-медичного експерта про давність заподіяння смерті не завжди вказує на час скоєння злочину, оскільки момент заподіяння смерті інколи не збігається з часом скоєння злочину. Різниця між ними може складати і години, якщо були заподіяні такі тілесні ушкодження, які не відразу спричинили смерть.

Під час огляду місця злочину можна отримати додаткові відомості, які дозволяють у сукупності з даними судово-медичної експертизи уточнити час вчинення злочину. Це можливо завдяки сукупному вивченню слідчим даних, отриманих у результаті судово-медичного дослідження, вивчення речової обстановки місця події та показань свідків. Тільки всебічно проаналізувавши їх, можна вірогідно встановити час вчинення вбивства. Отже, такий підхід повинен допомогти слідчому в цілому визначитися із приблизним часом вчинення вбивства, не очікуючи

висновків судово-медичної експертизи, що дасть можливість виграти час у розслідуванні.

Певні особливості притаманні тактиці огляду трупа на місці події. Як вказують В.С. Кузьмічов та Ю.М. Черноус на основі проведеного ними узагальнення кримінальних проваджень, порушених за фактом вчинення вбивства, у 87 % випадків місце знаходження трупа збігалося з місцем вчинення вбивства, а у 13 % випадків встановити особу загиблого було досить проблематично. В останніх випадках важливого значення для впізнання трупів і навіть для встановлення мотиву вбивства набувало вивчення змісту кишень одягу потерпілих, їх взуття, головних уборів, носових хустин, записів у записній книжці, різних документів та інших речей, які виступали потенційними джерелами інформації. Наприклад, у ході розслідування вбивства у м. Саках підприємця С. та його охоронців Б. і П. Так, під час огляду автомобіля, в якому було вбито останніх, у папці потерпілого С. слідчим було знайдено угоду між двома місцевими підприємствами, відповідно до якої у власність С. переходила половина місцевого санаторію. Слідством було з'ясовано, що саме цей договір став причиною вбивства С. та його охоронців [2, с.75-76].

У разі затримання злочинця на місця події необхідно негайно провести його особистий обшук, звернувши увагу на наявність слідів злочину, які можуть бути наявні на його тілі або одязі (наприклад, плями від згорілого пороху, сліди крові потерпілого, різноманітні мікрочастинки, кіптява від пострілів або сліди збройного мастила). Крім того, огляд місця події доцільно проводити одночасно з обшуком місця проживання або іншого тимчасового перебування потерпілого до вбивства, місцем його роботи. Проте, слідчі практично не використовують цей прийом, що призводить до втрати додаткових доказів. Так, обшук за місцем проживання, роботи або іншого тимчасового перебування потерпілого нерідко призначається на другу або третю добу після організації огляду місця вбивства [3, с.23], що зумовлює втрату важливих речових доказів.

Особливу увагу під час огляду місця події доцільно приділяти виявленню очевидців і свідків злочину. Свідки, які намагалися допомогти потерпілому, здійснювали спроби затримання злочинців за «гарячими»

слідками, викликали швидку допомогу, міліцію тощо, можуть знаходитися серед перехожих громадян прямо на місці вбивства. Таким чином, прибувши на місце злочину, слідчий, спочатку повинен візуально виявити таких осіб, визначивши, з ким йому доцільно спілкуватися.

У ході розслідування вбивств допит виступає однією з важливих слідчих (розшукових) дій, під час якої позитивну роль відіграє правильно організоване психологічне його супроводження, що сприяє виробленню оптимальної тактики цієї слідчої (розшукової) дії. Психологічний вплив під час розслідування подібних злочинів створює позитивні умови для отримання доказової інформації.

Допитувати свідків вбивства доцільно у перші години після події, оскільки ефективність допиту залежить від часу, який пройшов з моменту вчинення вбивства. На основі аналізу емпіричних матеріалів А.Ф. Волобуєв і Т.П. Матюшкова вказують, що майже у 85 % випадків свідки погоджувалися давати правдиві показання в день скоєння злочину, а очевидці вбивств – не пізніше як через 2-3 години після події. Найбільша кількість свідків, які дали правдиві показання, були віком від 22 до 35 років, що склало близько 67 %. Водночас, не бажають давати показання жінки і люди похилого віку [4, с.47]. На відміну від потерпілого, свідок дає показання про зовнішність злочинця більш об'єктивно, точніше фіксує свою увагу на події внаслідок того, що він менш підвладний емоційному впливу від злочину. Тому допитувати свідка більш доцільно одразу ж після вчинення злочину, а потерпілого (якщо він залишився живим) – через певний час, який потрібний для подолання шоку.

Особливістю отримання доказів відрізняється допит потерпілих, які після замаху на їх життя залишаються живими. Їх допит є можливим лише тоді, коли був вчинений замах на вбивство або коли смерть потерпілого настала через деякий час після заподіяння тілесних ушкоджень. Тому у випадках, коли потерпілий залишився живим і в свідомості, потрібно бути готовим провести його допит негайно. Якщо потерпілий може говорити, то потрібно заздалегідь мати низку послідовно розроблених та недовгих і нескладних питань щодо: 1) особи злочинця; 2) стану безпеки потерпілого до вчинення замаху; 3) механізму

вчинення злочину та шляхів відходу виконавців нападу з місця злочину; 4) кола можливих очевидців і свідків злочину; 5) наявності опору злочинцям з боку потерпілого або інших осіб; 6) особливих прикмет злочинців; 7) осіб із близького оточення потерпілого, які знали про його ворогів; 8) місцезнаходження компрометуючих даних на підозрюваних; 9) мотивів нападу.

Певні особливості має допит осіб з близького оточення потерпілого (рідні, друзі, колеги тощо). Таку дію необхідно проводити паралельно зі слідчим оглядом або обшуком місця його проживання, роботи, тимчасового проживання. При цьому у родичів доцільно докладно з'ясувати відомості про спосіб життя, сферу діяльності, рід занять, розпорядок дня, коло знайомих і характер стосунків, поведінку потерпілого. Під час допиту свідків особливо ретельно потрібно встановлювати обставини, які передували замаху, обставини останніх днів життя, характер ділових зв'язків потерпілого. Доцільно з'ясувати думку рідних та осіб із близького оточення потерпілого про віктимність останнього (конфліктність, бажання помсти ворогам, прагнення до особистого лідерства тощо).

Як допит свідків і потерпілих, допит підозрюваних потребує від слідчого встановлення з цими особами психологічного контакту. При цьому необхідно заздалегідь визначити тактику допиту, коло питань та їх послідовність. Низка питань повинна ставитися відносно: 1) потерпілого; 2) події злочину, мотивів та інших пов'язаних з ним обставин; 3) поведінки після скоєння злочину; 4) кола питань, які необхідно задавати підозрюваним у разі заперечення ними своєї причетності до вчинення вбивства.

Що стосується мотивів злочину та пов'язаних з ним обставин, то підлягають з'ясуванню такі обставини: 1) де і коли вчинено вбивство; 2) за яких обставин особа, що допитується, опинилася на місці події; 3) звідки, чому та як вона туди прибула; 4) у разі вбивства потерпілого у приміщенні потрібно з'ясувати, яким шляхом підозрюваний проник до приміщення (впустив його потерпілий чи він іншим способом проникнув до помешкання); 5) в якому одязі був злочинець під час вчинення злочину, використовував чи ні засоби особистого маскування, які речі

мав при собі; 6) як поводить себе перед вчиненням вбивства; 7) як поводить себе потерпілий; 8) за допомогою яких знарядь злочинець завдав потерпілому тілесних ушкоджень; 9) скільки було завдано потерпілому ушкоджень і в якій послідовності; 10) де знаходиться знаряддя злочину після вчинення вбивства тощо.

Таким чином, можна стверджувати, що правильна тактика допиту та постановки питань допомагає: 1) виявляти докази, які необхідні для подальшої перевірки показань; 2) виявляти і використовувати суперечності у показаннях; 3) виявляти і використовувати обставини, про які підозрюваний не бажає говорити.

У розслідуванні вбивств істотне місце належить обшуку, час і тактику якого визначає слідчий. Плануючи обшук, слідчий повинен врахувати максимальну кількість об'єктів, у яких потрібно провести цю слідчу (розшукову) дію. В.М. Тертишник відзначає, що у справах про вбивства обшуки проводяться в осіб, які підозрюються у вчиненні злочину, та потерпілого, а за наявності достатніх підстав – у родичів, знайомих і близьких цих осіб [3, с.44]. Першочергову увагу під час обшуку доцільно приділяти речам, які можуть прямо вказувати на причетність обшукуваних до злочину (зокрема, це можуть бути зброя або її частини, набої, вибухові речовини, одяг зі слідами носіння зброї, кіптяви від пострілів чи крові). Ретельну увагу потрібно приділяти пошуку документів, уривків листів із написами, малюнками, кресленнями, фотографій, кіно-, відео-, аудіозаписів.

У ході розслідування вбивств нерідко виникає необхідність в одночасному проведенні обшуків у декількох місцях. У цих випадках мова йде про так званий «груповий обшук», який, на думку С.Ф. Денисюка та В.Ю. Шепітька, являє собою комплекс узгоджених між собою обшуків у певному кримінальному провадженні, застосування якого зумовлене стійкими зв'язками між членами організованими злочинними угрупованнями, наявністю співучасників злочину, які не затримані, розташуванням об'єктів обшуку на значній відстані та чітким керуванням у системі злочинного угруповання [5, с.47-48]. Організація обшуків у цих випадках потребує певної підготовки, оскільки саме на

цьому етапі всіх його учасників потрібно забезпечити надійними засобами зв'язку і визначитися з єдиним керівництвом. Недотримання такої тактики під час розслідування вбивств може призвести до зриву слідчих (розшукових) дій, а отже, і до втрати доказів і часу.

Іншою, не менш важливою слідчою (розшуковою) дією у ході розслідування вбивств виступає очна ставка, доцільність проведення якої зумовлюється наявністю істотних суперечностей між показаннями двох раніше допитаних осіб. Під час розслідування вбивств її доцільно застосовувати у разі визнання вини одним зі співучасників вбивства та її заперечення іншим. Особливістю проведення цієї слідчої (розшукової) дії виступає те, що вона повинна проводитися у випадках, коли є достатньо інших доказів, які вказують на причетність до вбивства конкретного співучасника. Особливістю цієї слідчої (розшукової) дії виступає те, що вона потребує відкритого спілкування між двома раніше допитаними особами, що, наприклад, може стати небезпечним для свідка злочину. Окрім того, відкрите спілкування дозволяє злочинцю здійснювати негативний психологічний вплив на свідка або співучасника, який дає правдиві показання. Очні ставки у такому випадку доцільно проводити за умов особистої згоди особи, яка виступає свідком, брати участь у цій слідчій (розшуковій) дії.

Досить поширеною слідчою (розшуковою) дією, яка застосовується під час розслідування вбивств, виступає пред'явлення для впізнання, успіх якої залежить від багатьох об'єктивних і суб'єктивних факторів: наприклад, від місця, де воно здійснюється; наявності безпосереднього контакту особи, яка впізнає, з особою, яку впізнають; кількості осіб, серед яких знаходиться особа, яку потрібно впізнати тощо. Слідча практика свідчить, що основним чинником, який перешкоджає досягненню позитивних результатів у ході проведення цієї слідчої (розшукової) дії, виступає фактор побоювання свідка. Це стає можливим тоді, коли свідку пропонують відкрито впізнати злочинця, тобто вступити з ним у візуальний контакт. Проте, свідки більш охоче беруть участь у цій слідчій (розшуковій) дії, коли їм пропонують проводити впізнання опосередковано, наприклад за допомогою відеозапису, за фотокартками або через затемнене скло [6, с.45].

Наступною слідчою (розшуковою) дією виступає освідування, сутність якого полягає в огляді слідчим або судово-медичним експертом (лікарем) тіла живої людини з метою виявлення або засвідчення у неї наявності особливих прикмет. Особливості цієї слідчої (розшукової) дії у ході розслідування вбивств полягають у тому, що: 1) на тілі затриманого підозрюваного можуть залишитися як сліди здійсненого пострілу, так і вогнепальні поранення, одержані внаслідок захисту потерпілого; 2) вона, як правило, проводиться відносно злочинців. Основними питаннями, які ставляться перед лікарем (судово-медичним експертом) під час освідування є такі: 1) чи наявні на тілі підозрюваного тілесні ушкодження і якщо так, то який їх характер (вид) і локалізація; 2) чи наявні на тілі підозрюваного сліди біологічного походження; 3) чи наявні на тілі або одязі підозрюваного сліди кіптяви від пострілів з вогнепальної зброї, якщо так, то якою є давність їх виникнення; 4) чи наявні на тілі або одязі підозрюваного сліди від збройного мастила і якщо так, то яка їх давність і локалізація. Особливість тактики освідування під час розслідування вбивств полягає у негайності його проведення відразу ж після затримання злочинця.

Особливу роль у розслідуванні вбивств відіграють різноманітні судові експертизи, якими визнаються дослідження експертом на основі спеціальних знань матеріальних об'єктів, явищ і процесів, які містять інформацію про обставини справи, що знаходиться в провадженні органів досудового слідства чи суду [7, с.205]. Різноманітність слідів, які зустрічаються під час розслідування вбивств, дозволяє використовувати практично всі види експертиз, які характерні для розслідувань вбивств: криміналістичні, вибухово-технічні, судово-медичні, хімічні, криміналістичні, комплексні та інші.

Наприклад, судово-медична експертиза, відповідно до ст. 242 КПК України, обов'язково призначається для встановлення причин смерті [8]. У результаті судово-медичної експертизи трупа з'ясовуються, передусім, загальні питання, властиві для всіх видів насильницької смерті: 1) причина та час настання смерті; 2) які ушкодження наявні на трупі, їх

характер і розташування; 3) змінювалася чи ні поза трупа; 4) які групові характеристики крові тощо.

Істотне значення для встановлення істини у кримінальному провадженні має використання комплексної судово-медичної та криміналістичної експертизи, зокрема для встановлення факту використання виконавцем вбивства як знаряддя злочину холодної або вогнепальної зброї, для з'ясування питання про те, ким вчинений постріл або встановлення знаряддя злочину за слідами на кістках потерпілого тощо [9, с.107]. У разі виникнення підозри у тому, що потерпілого було отруєно, призначається комплексна судово-медична та судово-хімічна експертиза, яка повинна визначити: чи отрутою викликана смерть; якщо так, то яким видом; яким шляхом отрута була введена до організму; яка приблизна доза використаної отрути; чи могла отрута потрапити всередину трупа випадково. Вилучені з трупа частини вибухової речовини та інші чужорідні предмети направляються на комплексну вибухово-технічну та судово-хімічну експертизу.

Не менш важливе доказове значення мають висновки судово-балістичних експертиз, у ході проведення яких дослідженню підлягають виявлені на місці події зброя, гільзи, кулі та їх фрагменти. Так, судово-балістична експертиза вирішує такі загальні питання: 1) чи є на одязі потерпілого частинки порошу або продукти його розпаду; 2) чи наявні порох або частинки продуктів його згоряння на одязі підозрюваного; 3) чи ідентичний порох, яким заряджені патрони, вилучені у підозрюваного, частинкам порошу, виявленого на одязі потерпілого; 4) коли застосовувалася зброя для стрільби останній раз тощо [10, с.73].

Таким чином, суб'єктом застосування спеціальних знань при розслідуванні вбивств є експерт, а безпосереднім об'єктом їх використання виступають місце події, речові докази, предмети, документи, особи тощо. Форма реалізації спеціальних знань залежить, у першу чергу, від виду діяльності та мети їх застосування. Однією з важливих умов успіху в розкритті тяжких злочинів є правильна організація взаємодії відповідних органів, які беруть участь у цій діяльності.

Література

1. Рассейкин Д.П. Осмотр места пришествия и трупа при расследовании убийств: Учебное пособие / Д.П. Рассейкин. – Саратов: Приволжское книжное издательство, 2007. – 152 с.
2. Кузьмічов В.С. Слідча діяльність: характеристика та напрями удосконалення / В.С. Кузьмічов, Ю.М. Чорноус. – К.: ЗАТ «Нічлава», 2005. – 448 с.
3. Тертишник В.М. Обыск: Учебное пособие / В.М. Тертишник. – Х.: ИКФ «Гриф», 2008. – 76 с.
4. Волобуєв А.Ф. Про затримання і допити осіб, які підозрюються у вчиненні вбивства на замовлення / А.Ф. Волобуєв, Т.П. Матюшкова // Теорія і практика правоохоронної діяльності. – Х.: РВВ ХНУВС, 2009. – С. 45-48.
5. Денисюк С.Ф. Обыск в системе следственных действий: тактико-криминалистический анализ: Научно-практическое пособие / С.Ф. Денисюк, В.Ю. Шепитько. – Х.: Консум, 2009. – 160 с.
6. Біленчук П.Д. Криміналістична тактика і методика розслідування окремих видів злочинів: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / П.Д. Біленчук, А.П. Гель, Г.С. Семаков. – К.: МАУП, 2007. – 512 с.
7. Аленин Ю.П. Процессуальные особенности производства следственных действий: Монография / Ю.П. Аленин. – Кировоград: Центрально-Украинское издательство, 2002. – 264 с.
8. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документа: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
9. Басай В.Д. Криміналістика. Навчально-методичне забезпечення: Посібник для студентів-правознавців / В.Д. Басай. – Івано-Франківськ: Плай, 2002. – 244 с.
10. Моїсєєв О.М. Висновок експерта в контексті взаємодії процесуальних осіб: Монографія / О.М. Моїсєєв. – Донецьк: ДонНДІСЕ МЮ України, 2007. – 186 с.

Анотація

Дердюк Б.М. Особливості провадження окремих слідчих (розшукових) дій на початковому етапі розслідування вбивств. – Стаття.

У статті розглядаються питання визначення особливостей провадження окремих слідчих (розшукових) дій на початковому етапі розслідуванні вбивств і формулювання на їх основі науково-обґрунтованих рекомендацій, направлених на удосконалення розкриття та розслідування цього злочину. Автором визначено, що початковий етап розслідування вбивств починається з огляду місця події, який виступає найважливішою слідчою (розшуковою) дією в ході розслідування будь-яких злочинів, у тому числі й вбивств. Саме завдяки правильно організованому огляду місця злочину слідчий має можливість кваліфікувати злочин та організувати подальше розслідування. У ході огляду місця події виявляється найбільша кількість речей, які можуть стати доказами.

Ключові слова: вбивство, методика розслідування, слідчі дії, огляд місця події, допит, експертиза.

Аннотація

Дердюк Б.М. Особенности проведения некоторых следственных (розыскных) действий на начальном этапе расследования убийств. – Статья.

В статье рассматриваются вопросы определения особенностей проведения некоторых следственных (розыскных) действий на начальном этапе расследования убийств и формулирования на их основе научно-обоснованных рекомендаций, направленных на усовершенствование раскрытия и расследования этого преступления. Автором определено, что начальный этап расследования убийств начинается с осмотра места происшествия, который является наиболее важным следственным действием при расследовании любых преступлений, в том числе и убийств. Именно благодаря правильно организованному осмотру места преступления следователь имеет возможность квалифицировать преступление и организовать последующее расследование. В ходе осмотра места происшествия обнаруживается наибольшее количество вещей, которые могут стать доказательствами.

Ключевые слова: убийство, методика расследования, следственные действия, осмотр места происшествия, допрос, экспертиза.

Summary

Derdyuk B.M. Peculiarities of Technique of Investigation of Murders Committed by a Group of People. – Article.

The article deals with problems of defining peculiarities in conducting of some investigative (search) actions at the initial stage of homicide investigations and formulating on their basis scientifically justified recommendations aimed at improving investigation and detection of this crime. The author determined that the initial stage of the investigation of homicides begins with the examination of the crime scene, which is the most important investigative (search) action in the investigation of any crime, including homicides. Due to properly organized examination of the crime scene an investigator is able to qualify an offense and organize further investigation. During examination of the crime scene the most quantity of things that can become evidence is revealed.

Keywords: homicide, methods of investigation, investigative (search) actions, examination of the crime scene, interrogation, expertise.

